

ועל כך הדגיש הקומפוזיטור: "כמו שאני אומר, אף סנט אחד לא קיבלתי."

עקב הפרטים הסנסציוני של המבקר האמריקאי נתעוררה דעת הקהל (כלומר של הנוגעים בדבר) שישנה במשך מחצית מאה שנים. באו והסבירו, כי



הקומפוזיטור סיביליוס שלחו לו סיגרים.

סנט אחד? חזר על דבריו העתונאי, יצירותיו של סיביליוס יצאו לאור ע"י הוצאה שמרובה היה בגרמניה וכיום אין לה יורשים, ועוד נימוקים כאלה הבאים לנמק באופן חוקי משום מה אפשר לנגן את יצירותיו של סיביליוס מבלי לשלם לו פרנסה.

יהנסבורג מול תל-אביב

כי משהו אינו בסדר בארצנו ביחס לאמן המקומי, בזה כבר אין להטיל ספק. ממקום זה כתבנו על הקומפוזיטור טור סטוביבסקי, שיצירתו החדשה עור מדת להשמע בניגון בכורה בשווייץ (העולם הזה" 661). ואשר אף אחת מיצירותיו לא הושמעה בפסטיבל למי שיקה יהודית (נעל אף העובדה, כי לפי ניגון אחד מחלוציה הראשונים של ה"מוסיקה היהודית).

אברהם דאוס, הקומפוזיטור, כותב לנו: ".... רבים מבין הקומפוזיטורים הישראלים התיאשו מגישתם של המוסדות המוסיקליים כאן ומוסיים את יצירותיהם לחו"ל. ה"אגדה" שלי, למשל, נכתבה לפני 14 שנה, ומאו בוצעה בהודמנויות שונות, מהן חמש פעמים ברדיו, אולם לנגינת הבכורה שלה בארץ זכתה רק לפני חודשיים (באחד הקונצרטים של תזמורת "קול ישראל") זמן אחר נגינה פומבית ע"י התזמורת הסימפונית ב"יהנסבורג, יצירה אחרת שלי, "דיב רהימנטו" לכלי נגיפה מסרתה ישר לשטוקהולם גם מבלי לנסות לבצע בארץ. וזה על סמך הנסיון שכבר יש לי..."

....מזלולים כאן בערכנו, בעוד שבארצות אחרות מעריכים אותנו הרבה יותר... אותו הדיון במבצעים קומיים. כל מבצע מקומי נחשב על ידי המוכר דות המוסיקליים כאן לנחלת דרגא לער מת אלה הבאים אלינו מחו"ל. והרי ידוע כי כמה מבין אמנינו (פרטוש, זינגר, טאובה) הצליחו מאד בארצות שונות אחרות."

מוסיקה ודולרים

מבודד מן העולם, באחוזות השקטה שליד הלסינקי, מתגורר לו סיביליוס, הקומפוזיטור בן ה-85, כששמו מתנוסס כיום לתפארת ברשמת גדולי המאה. מולדתו — פינלנד — מעריצה אותו כשם שעוד לא העיריץ עם את הקומפוזיטור הלאומי שלו (מלבד אולי ורדי האיטלקי) ואינו הוא מעניק לעולם אף יצירה מוסיקלית אחת מזה למעלה מעשר שנים.

כל אשר רצה עד כה סיביליוס מירדיו ומעריציו שב"אמריקה הוא שישלחו לו סיגרים טובים (והם שולחים לו קופסאות בתמידות). והנה אירע דבר סנסציוני: לפני שבועות מספר גילה אולין דאונס, מבקר המוסיקלי הגדול של ה"ניוורק טיימס", כי אמריקה (ארץ הדימוקרטיה והאפילויות הבלתי-מוגבלות) לא שילמה לסיביליוס אף סנט אחד בעבור ביצוע יצירותיו במשך 50 השנים האחרונות, וזה משום שהקומפוזיטור, שייצירתי אינן יורדות מהפרסוטור של כל תזמורת העולם, לא ידע כיצד להבטיח את זכויותיו, וכלל לא דאג לכך. תחילה לא שם גם לב לדבר, "מה חסר לי?" היה אומר, וממשיך להתיר את הנגינה. "העיקר זה המוסיקה."

ואולם לפני שלש שנים, עקב עצייתיהם של ידידיו, פנה סיביליוס במכתב לאגודת הקומפוזיטורים והאמנים בא"י, ריקה, המייצגת את שאלת הזכויות, ובו בקשה שישלמו לו בעבור זכות הביצוע מאז 1945. על יתר 45 שנים הוא, סיביליוס, מוותר... מתוך אדיבות וענותנות האופייניים לאדם גדול מסביב הקומפוזיטור כי עתה, מאחר שמלאו לו כבר 85, עליו לחשוב על יורשיו, והיה רוצה להשאיר להם רכוש. "כידוע" — כתב הקומפוזיטור — "משלמים בכל העולם למחבר בעד ביצוע יצירותיו... אהיה אסיר תודה לכם מאד מאד אם תעבירו אלי את המגיע לי."

ובמשך שלש שנים לא מצאו האמריקאים לנכון להשיב למכתבו של סיביליוס, אחד מגדולי הרוח של המאה. זאת ועוד: הסכומים המגיעים לקומפוזיטור (ואשר לא שולמו לו) מגיעים, כפי שחישב זאת דאונס, לסכום עצום. האמריקאים הדימוקרטיים (המנגירים והמנהלים) שידעו להתעשר על חשבונו של הפיני הגדול ו"מכרו" את פרי רוחו להמוני העם במשך עשרות שנים — שוחרי התרבות הללו לא השיבו כלל למכתבו של סיביליוס.

כדרך עבודתו הרצינית במשך עשרות שנים, לא הסתפק אולין דאונס בשמועות. הוא ביקש מסופר העתון בפינלנד לבקר אצל הקומפוזיטור. ואמנם הלך אותו סופר לביתו של סיביליוס, רשם את דבריו באופן סטנוגרפי והעבירם לניו יורק. "לא ידעתי כלל את המסתורין של הסיפורים הפיניטיים הללו" — אמר לו סיביליוס — "ומדוע זה לא אמר לי איש אף פעם אחת כיצד לסדר את זה? הם עשו ממני הן, ולי לא נתנו אף סנט אחד." אף

הצגות בכורה

תל אביב בית הבימה המאוחר

יום שלישי 8.8, בשעה 9  
יום שלישי 15.8, בשעה 9

ירושלים

יום רביעי 9.8, בשעה 9

כפר סבא בית הפועלים

יום רביעי 16.8, בשעה 9

היתומה

אופרה-באלט

מאת ה. רביקוב

המנצח: ז. פרידלנדר

כרטיסים:

תל-אביב — ביילין, אלנבי 67, טל' 5018 ירושלים — משדר כהנא. כפר סבא — משדר הקולנוע.

תיאטרון לר-לה-לו

הצגות מיוחדות

בהשתתפות הזמר הפזמונאי הידוע, כוכב הרדיו והטלוויזיה האורח

זיא פזד

בתכניתו החדשה

בלוית תזמורת ג'ז מוגדלת

יום ה' 3.8 "בית הפועלים", כפר-סבא בשעה 9  
מוצ"ש 5.8 "אהל שם", תל-אביב  
יום ג' 8.8 "אהל שם", כ"פ, תל-אביב  
יום ד' 9.8 קרית מוצקין  
יום ה' 10.8 חולון  
כרטיסים להשיג: משדר תיאטרון מ. ולין, רחוב בן יהודה 1 ובערב ההצגה בקופה.

תיאטרון קארי

יום ה' 3.8, "הילולת רפאים", ת"א  
יום ה' 3.8, "רביזור", בית-העם קרית-חיים  
מוצ"ש 5.8, "רביזור", ת"א  
מוצ"ש 5.8, "הילולת רפאים", ת"א  
אמפיתיאטרון  
יום א' 6.8, "רביזור", ת"א  
יום א' 6.8, "הילולת רפאים", ת"א  
אמפיתיאטרון  
יום ב' 7.8, "הילולת רפאים", ת"א  
יום ב' 7.8, "רביזור", אולם "חוף" חדרה  
יום ג' 8.8, "הילולת רפאים", ת"א  
יום ד' 9.8, "רביזור", ת"א  
רחובות  
יום ד' 9.8, "רביזור", מגרבי, ת"א  
יום ד' 9.8, "הילולת רפאים", ת"א  
אסתר" נתניה  
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

קולנוע

תל-אביב

אופיר — כל מספר עלול לזכות (2). אוריון — לקראת הסרט "על כנפי הדחף" בהשתתפות המפרי ביגרט, אלינור פרקד, רימונד מייסי  
אסתר — טייסת קרב (2) מגדלור — הפרש השחור.

חיפה

אורה — בת הרכילות  
ארמון -- קוסקבנה

מספר רב של המכתבים למערכת כיון אלי. אין ביכולתי לענות לכל אחד מהמכתבים לחוה, ואשתדל בזה לי ענית על עקרי הדברים.  
(א) תודתי ותודת "העולם הזה" נתונה בזה לכל המציעים הצעות לשיפור המדור. כל הצעה נבחנה, ובמדת האפשר קוימה או תתקיים.  
(ב) אין ביכולתנו לקבל תשבצים מקוריאנו. רצוננו היה מתחילה, לעשות זאת: אבל התברר כי חרף מאמציהם היזמים של קוריאנו (ויש מהם אשר שלהי תשבצים לתפארת) גורם כל תשבץ מן החוץ עבודה כפולה לעזורינו הטכניים, ואחרי כל זאת צפוי הוא לסכנות רבות של שגיאות בכל דרכו (ציר, מעתיק, מגלף, סדר, מעמד, מגיה ראשון, שני וכן הלאה עד למפיק).

(ג) יתר על כן, מספר פותרי התשבצים רב הוא מכפי שנתן לשער. עורר מדור זה הימר עם חברי המערכת כי יכול הוא להחזיר רעיון בצבור בתשבץ בציו ביתר קלות מאשר הם במאמריהם. ענתי על מרשה לי לספר לכם מי זכה בהימור, נמצא כי מבחינה רעיונית צומד התשבץ בעמדת מפתח מסוכנת, ולא נוכל להפקירו. עתה נתון הוא בידים נאמנות, כה נאמנות עד כי מש"חיים עלי בשבוע עינים (ביחוד אותי עורך אחראי, האורב לכל צעד בעדתי).  
(ד) יש הרוצים תשבצים קשים, ויש הרוצים קלים. מכיון שלא נוכל לתת יותר מאחד בכל גליון, נשתדל לגיון את קשיו.

(ה) נמצאו מתריעים על כי בקשנו את תפרון התשבץ הענק על צמוד "העולם הזה". נשתדל למנוע קלקול הגליון הבא.  
(ו) יש הרוצים כי נפרסם את כל שמות הפותרים. זאת נעשה ברצון אחרי שימירו לנו השלטונות להגדיל את הגליון בתוך 20 עמודיו יהיה זה בזכות מקום. האין זאת?

הביטה

יום ה' 3.8, "ארבעת העיקשים" כ"פ בערב באולם "ציון" ירושלים  
מוצ"ש 5.8, "ארבעת העיקשים" תל-אביב  
יום א' 6.8, "ארבעת העיקשים" תל-אביב  
יום ב' 7.8, "הלום ליד קיין", ת"א  
יום ג' 8.8, "הלום ליד קיין", יגור  
יום ד' 9.8, "האס" תל-אביב  
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

אהל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 3.8 אינקובטור על הסלע הצגה חגיגית לפתיחת בית הפועלים אמפיתיאטרון  
יום ו' 4.8, "נשף אהל" כפר-תא  
אורה" כפר-תא  
מוצ"ש 5.8, "המכשפה" תל אביב

בקרוב העולם אינו יכול לחכות

מאת מוריס דקר  
עברית: מנשה לויין  
הבמאי: פ. לובה  
הציר: ד"ר פ. לוי  
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30

המפא"א

בעני המיניסטר

יום ה' 3.8  
מוצ"ש 5.8  
יום ג' 9.8  
יום ד' 9.8  
התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8.30



כתובת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינגבלום 12, טל' 4414, ת.ד. 136 / האחראי: מידו שיף / העורך: אורי אבנרי / המו"לים: אברהם גורדון ושולם כהן / דפוס: מ. שהם, תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלופות: צינור-נרסיה. ארץ-ישראלית בע"מ / ההסעה: דוד טופל ובניו.